

Saarna

Timoteus-yhteisö

Teema: Jeesus ilmaisee jumalallisen voimansa

2. sunnuntai loppiaisesta

Saarnateksti: Joh. 2:1–11

14.1.2007

JEEBUS TÄYTTÄÄ TYHJÄT ASTIAT

”Tämä oli Jeesuksen tunnusteoista ensimmäinen.” Joskus kun on pitemmän pätkän poissa kotoa, oli se sitten työtehtävissä tai loman merkeissä, saatetaan pohtia, että mitä tekisin ensimmäiseksi, kun pääsen takaisin kotiin. Mitä kaipaen poissa ollessani? Minkä asian tekeminen on minulle mieluista? Vai onko niin, että minun nyt vain pitää tehdä tämä asia, kun pääsen kotiin? Eli minkä asian tekeminen on tärkeää tai jopa välttämätöntä?

Jeesus oli ollut pitkällä matkalla ja kauan poissa kotoaan. Johanneksen evankeliumin edellisessä luvussa kerrotaan valtaisasta herätyskokouksesta, joka tapahtui Jordanin rannalla. Jeesus oli viettänyt aikaansa serkkupoikansa joenrantakokouksessa. Viime sunnuntain evankeliumi kertoi kuinka Johannes kastaja, vanhan liiton pappi, oli kastanut Jeesuksen. Johanneksen evankeliumi kertoo meille myös siitä, että Jeesus oli tavannut näissä maisemissa ensimmäiset oppilaansa Andreaan, Pietarin, Filippuksen ja Natanaelin.

”Sitten Henki vei Jeesuksen autiomaahan Paholaisen kiusattavaksi.” (Matt. 4:1). Muistamme kuinka Jeesus paastosi autiomaassa 40 päivää ja kun hänen lopulta tuli nälkä, saapui Perkele koettelemaan Jeesusta. Huomaamme kuinka Jeesus julkisen toimintansa aluksi asettuu Israelin kansan asemaan, kantamaan sitä tehtävää, jossa Israel oli epäonnistunut. Muistammehan, että Punaisenmeren läpi kuljettuaan Abrahamin jälkeläiset vaelsivat erämaassa 40 vuotta. Samoin Jeesus siis kulkee Jordanin virran läpi 40 päivän autiomaavaellukselle. Toisin kuin Israelin kansa, Jeesus ei kuitenkaan langennut Perkeleen houkutuksiin, vaan saapui autiomaasta voittajana luvattuun maahan.

Päivän evankeliumissa tapaamme Jeesuksen noin 100 kilometriä pohjoisempaa Galilean Kaanasta. Kun Israelin kansa oli aikanaan tullut autiomaavaellukselta luvattuun maahan, sen piti valloittaa tuo maa itselleen. Miten Jeesus nyt aloitti luvattun maan valloituksen? Mitä Jeesus teki ensimmäiseksi päästyään takaisin kotiseudulleen? Miten hän nyt julisti sitä, että tulisi pelastamaan koko maailman?

”Viikon kolmantena päivänä vietettiin Galilean Kaanassa häitä. Jeesuksen äiti oli siellä, ja myös Jeesus ja hänen opetuslapsensa kutsuttiin häihin.” Eikö nyt olisi toki löytynyt hiukan

keskeisempääkin tehtävää, kuin osallistua häihin? Eikö Jeesuksen olisi pitänyt marssia jonkun neljännesruhtinaan hoviin? Tai eikö ensimmäiseksi olisi pitänyt mennä temppeleihin? Sen sijaan Jeesus menee kotiseudulleen tavallisiin hääjuhliin. Eikö tämä kerro meille jotain Jumalan tärkeysjärjestyksestä? Eikö se kerro meille siitä, ettei Jeesus halveksinut ns. maallista elämän piiriä? Kyllä Isän Jumalan tahto oli Jeesuksen elämän tärkein asia, mutta se ei ollut ristiriidassa läheisten tarpeiden kanssa. Jeesuksella löytyi aikaa äidilleen Marialle, joka ilmeisesti oli osavastuussa häiden järjestelyistä. Jeesuksella oli aikaa oppilailleen, jotka eivät olleet nähneet häntä yli 40 päivään. Kaanan kaupunki oli Natanaelin kotikaupunki, joten täällä Jeesus saattoi nähdä oppilaansa. Jeesuksella oli aikaa myös siunata läsnäolollaan tämän avioparin yhteistä elämää.

Olisiko meillä Jeesukselta oppimista tärkeysjärjestyksen tekemisessä? Työ vie meidän maailmassamme ison osan ajastamme. On hyvä välillä miettiä sitä, että pakenenko minä töitteni pariin. Haalinko töitä itselleni, niin että voisin näyttää tärkeältä? Pakenenko jotain ihmissuhdeongelmaa ja käytän siksi mahdollisimman paljon aikaa työhön? Pystyisinkö järjestämään itselleni enemmän aikaa perheen ja muiden läheisten kanssa olemiseen? Entäpä sitten Jumalasuhteen hoitaminen? Kannanko kaiken aikaa huonoa omaatuntoa siitä, että en ole sitä osannut oikein hoitaa? Olisiko mahdollista nähdä asiat Jeesuksen tavoin, niin etteivät läheisten kanssa käytetty aika ja Jumalan kanssa vietetty aika ole ristiriidassa? Osaanko tehdä raamatunluvusta, rukouksesta ja muista hengellisistä asioista luontaisen osan perheen arkea?

Näiden ajankäytön ahdistusten keskellä tekstimme sanoma on se, että Jeesuksella on kyllä aina aikaa sinulle. Jeesus kuuntelee mielellään sinun ns. maallisia huoliasi. Kun Jeesus kutsutaan, hän aina saapuu paikalle. Siksi on perinteisesti nähty hyväksi vähintään joka sunnuntai kokoontua seurakuntana yhteiseen juhlaan ja kutsua Jeesus vieraaksi. On nähty hyväksi yhdessä seurakuntana kantaa huolet hänelle ja kuunnella, mitä hänellä on sanottavana.

”Viini loppui kesken, ja äiti sanoi Jeesukselle: 'Heillä ei ole viiniä.'” Juutalainen hääjuhla saattoi olla varsin massiivinen tapahtuma. Sitä oli edeltänyt kihlusaika, jonka kuluessa sulhasen ystävä oli toimittanut asioita kihlaparin ja heidän perheidensä välillä. Kun järjestelyt oli saatu kuntoon oli häiden aika. Häistä alkoi yhteiselo, jota yleensä tuli juhlistamaan sukulaisia sekä iso osa kylän väestä. Raamattu kertoo meille Jaakobin häistä sekä Simsonin häistä, jotka molemmat kestivät seitsemän päivää (1. Moos. 29:27, Tuom. 14:12). Ymmärrämme, että tällaiset juhlallisuudet vaativat varsin suuret järjestelyt ja runsaasti tarjottavaa. Ei siis ole ihme, että viini loppui kesken, varsinkin kun aviopari ei vaikuta kovin rikkaalta. Tilanne on kuitenkin melkoisen nolo. Juhlat saivat ikävän

lopun. Siksi häiden järjestelyissä mukana ollut Jeesuksen äiti kertoi huolensa pojalleen.

Ystävä, riittääkö sinun sammioissasi viiniä? Riittääkö sinun varastoissasi ammennettavaa kaikille perheen jäsenille ja ystäville? Oletko menneen viikon aikana osannut ilahduttaa surullista, rohkaista masentunutta, kantaa uupuvan taakkoja? Olemmeko me tässä jumalanpalvelusyhteisössä jaksaneet kuunnella toistemme huolia, olemmeko huomioineet kaikkia, olemmeko rukoilleet toistemme puolesta? Vai onko käynyt niin, että viinin tilalta olen tarjonnut katkeraa kalkkia? Onko oma iloviinini tyhjentynyt omiin tarpeisiin, niin että naapurille ei ole jäänyt tilkaakaan? Olen vain lisännyt tuskaa, enentänyt taakkoja, kulkenut kärsivän ohi ja lyönyt lyötyä.

Tämä on äärimmäisen vakava tilanne ja siksi on syytä kysyä, että mitä me teemme. Pitäisikö meidän kaivaa syvempää sielumme syövereistä, että löytäisimme uuden viinivarannon? Jos tätä rusinaksi kuivunutta viinirypälettä vielä kovemmin puristaisi, niin saisiko sieltä vielä herumaan tilkan viiniä? Mitä Maria teki? Riensikö hän naapuritaloihin kerjäämään lisää juomaa? Ei, vaan äiti sanoi Jeesukselle: ”Heillä ei ole viiniä.” Näetkö tämän uskon suuruuden ja voiman? Maria tietää, ettei hän voi tilannetta parantaa tai pelastaa. Siksi hän tuo asian yksinkertaisesti Jeesukselle ja luottaa, että tämä tekee, kuten hyväksi näkee.

Jospa vain meilläkin olisi näin suuri usko. Jospa mekin rohkenisimme näyttää tyhjää viinisammiotamme Jeesukselle ja sanoa, ettei ole enää pisaraakaan jäljellä. Herra minulla ei ole, mitään hyvyyttä sinulle antaa eikä minulla ole mitään mistä ammentaa lähimmäisilleni. Herra minun sammioni on tyhjä. Ja tietäkäämme se, että Jeesus ei rakasta mitään muuta yhtä paljon, kuin täyttää tyhjiä astioita. Hän ei halua mitään muuta yhtä kovasti kuin sitä, että me viemme oman riittämättömyytemme hänelle.

”Mutta Jeesus vastasi: 'Anna minun olla, nainen. Minun aikani ei ole vielä tullut.'” Kuinka tyylyltä tämä vastaus kuulostaa meidän korvissamme? Samalla tavoin me kuulemme usein Jeesuksen puheen. Hän vastaa meidän pyyntöihimme mielestämme tyylysti ja haluttomasti. Jumala viivyttelee ja leikkii kuuroa. Ehkäpä Jumala lopulta haluaakin meille paha. Näin me ihmiset olemme mestareita väänteleämään Jumalan suoria teitä. Alkutekstissä tässä kohden lukee tarkalleen: ”Mitä sinulle ja minulle, nainen.” Palaan tuonnempana tähän lauseeseen, mutta tässä haluan huomauttaa, että me kuulemme sanan ”nainen” usein väärin. Tekstimme ei nimittäin paljasta, että kreikankielessä on tässä kohden käytetty vokatiivia eli kunnioittavaa puhuttelumuotoa. Jeesus ei siis puhuttele äitiään tyylysti, vaan kunnioittavasti ja lempeästi. Samoin saamme luottaa, että Jumala

vastaa meille rakkaudellisesti ja lempeästi. Jumalan tyly ja kova vastaus on vain meidän hengellisen näkökykymme heikkoutta.

”Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: 'Mitä hän teille sanookin, tehkää se.' Siellä oli kuusi kivistä vesiastiaa juutalaisten tapojen mukaisia pesuja varten; ne olivat parin kolmen mitan vetoisia. Jeesus sanoi palvelijoille: "Täyttäkää astiat vedellä", ja he täyttivät ne reunoja myöten. Sitten hän sanoi: 'Ottakaa nyt siitä ja viekää pitojen valvojalle', ja he veivät. Valvoja maistoi vettä: se oli muuttunut viiniksi. Toisin kuin palvelijat, jotka olivat veden astiasta ottaneet, hän ei tiennyt, mistä viini oli peräisin.” Tässä huomaammekin, ettei Maria ottanut Jeesuksen sanoja loukkauksena, vaan käskee hääjuhlien palvelijoita toimimaan Jeesuksen ohjeiden mukaan. Talon eteisessä tai ulko-oven edessä oli kuusi vesiastiaa. Näitä astioita käytettiin juutalaisiin rituaalisiin puhdistautumisiin. Vedellä vihmottiin elintarvikkeet ja pestiin vähintäänkin kädet, ettei saastaisuus tarttuisi ihmisestä toiseen.

Mitä palvelijat ajattelivat Jeesuksen käskystä? Nyt viinin loputtuako häävään pitäisi käyttää loppuaika juutalaisiin puhdistautumismenoihin? Oliko talossa jotain todella saastaista, kun paikalle piti kantaa 600 litraa vettä? Entäpä Jeesuksen opetuslapset? Yhdistivätkö he kenties veden puolentoista kuukauden takaisin Jordanvirran tapahtumiin? Tahtoiko Jeesus kастaa häävieraat Johannes Kastajan tapaan parannuksen kasteella? Hämmästyttävällä tavalla Jeesus kuitenkin täyttää juhlaväen tarpeet. Näin ilonpito saattoi jatkua viikon loppuun. Jeesus ei siis väheksynyt tätäkään maallista pyyntöä. Pitojen valvoja eli eräänlainen seremoniamestari saikin hämmästykseseen todeta, että viini oli edellistä parempaa.

Tähän kaikkeen sisältyy kuitenkin syvempikin sanoma. Olihan kyseessä Jeesuksen ensimmäinen tunnusteko. Tässä nuo Mooseksen lain mukaiset puhdistusastiat kuvaavat Mooseksen lakia. Tuota lakia ei kukaan ollut pystynyt täyttämään. Kukaan ei ollut pystynyt pelastamaan itseään lain avulla. Tarvittiin Jeesus, joka täytti lain. Näin laki ei enää vaadi meiltä mitään. Jeesus on täyttänyt kaikki sen vaatimukset. Siksi meille saarnataan evankeliumia, joka kertoo siitä, että kaikki on jo valmistettu. Jeesus on täyttänyt lain. Hän myös täyttää meidän tyhjät kivisydämemme Pyhällä Hengellä. Tämä ihme siis viittasi Jeesuksen messiaaniseen tehtävään lain täyttäjänä ja maailman vapahtajana.

”[Valvoja] kutsui sulhasen luokseen ja sanoi: 'Kaikki tarjoavat ensiksi hyvän viinin ja sitten, kun vieraat alkavat juopua, huonompaa. Mutta sinä olet säästänyt hyvän viinin tähän asti.’” Miksi Jeesus sitten teki tämän ihmeen juuri häissä? Muistamme lukuisia kohtia sekä Vanhasta että Uudesta

testamentista, joissa Jumalan ja hänen kansansa suhdetta verrataan sulhasen ja morsiamen suhteeseen. Tästä tiedosta käsin voimme myös ymmärtää Jeesuksen sanat äidilleen: ”Mitä sinulle ja minulle?” Viinin hankkiminen oli sulhasen tehtävä, kuten huomaamme siitä, että valvoja sanoo sulhaselle: ”Sinä olet säästänyt hyvän viinin tähän asti.” Jeesus siis sanoo äidilleen, ettei vielä ole tullut aika hänen hankkia sulhasen tehtävässä taivaallista hääviiniä. Vielä ei ole hänen ja seurakunnan aika viettää taivaallista hääjuhlaa. Siksihän Jeesus lisäsi nämä sanat: ”Minun aikani ei ole vielä tullut.” Nämä samat sanat me löydämme usein Johanneksen evankeliumista. Luku 7: ”Minun aikani ei ole vielä tullut.”, luku 7: ”hänen hetkensä ei ollut vielä tullut”, luku 8: ”hänen hetkensä ei ollut vielä tullut.”

Luvusta 12 eteenpäin löydämme kuitenkin viisi jaetta, joissa kerrotaan Jeesuksen ajan koittaneen. Nämä kaikki sijoittuvat Jeesuksen viimeisen viikon vaiheisiin. Jerusalemiin ratsastamisen jälkeen hän sanoi: ””Hetki on tullut: Ihmisen Poika kirkastetaan. Totisesti, totisesti: jos vehnänjyvä ei putoa maahan ja kuole, se jää vain yhdeksi jyväksi, mutta jos se kuolee, se tuottaa runsaan sadon.” (Joh. 12:22–23). Viimeisen ehtoollisen yhteydessä mainitaan kolme kertaa siitä, että Jeesuksen aika oli koittanut (13:1, 16:21, 17:1).

Mitä tämä kaikki sitten tarkoittaa? Elämänsä lopulla Jeesus viittaa siihen, että nyt on tullut hänen aikansa hankkia hääviini. On koittanut se hetki, jolloin taivaallinen sulhanen vuodattaa verensä. Aivan kuten Vanhan testamentin Israelin ja Jumalan väliset liitot sinetöitiin uhriverellä, samoin tämä taivaallinen avioliitto vahvistettiin uuden liiton verellä. Viikottain tämä taivaallinen Sulhanen saapuu tämänkin seurakunnan keskelle tarjoamaan morsiamelleen Karitsan hääaterian.

Kaanaan häissä saatiin kuulla Jeesuksen sanat: ”Minun aikani ei ole vielä tullut.” Tänä Jeesus kuitenkin sanoo sinulle synnin ahdistuksessa riutuvalla rakkaalleen: ”Minun aikani on tullut. On se aika, että minä lahjoitan sinulle syntien anteeksiantamuksen. On se aika, että minä annan sinulle iankaikkisen elämän ja kaikki taivaan aarteet.”

Mutta kuinka tämä sama taivaallinen hääviini voi maistua ihmisille vuodesta toiseen? Entä jos kristityn elämä ei maistukaan enää yhtä makealle kuin alussa? Ystävä hyvä, Jeesus säästää parhaan viinin lopuksi. Kristityn elämä ei välttämättä ole ihanan tunnetilan syvenemistä. Kristityn elämä on sitä, että yhä syvemmin tajuamme armon valtavuutta. Yhä syvemmin saamme ihmetellä sitä, kuinka syntien anteeksiantamus riittää minullekin. Ja se kaikkein paras hääviini tarjotaan kerran tuossa suuressa hääjuhlassa taivaassa. Siellä on Sulhanen Jeesus ja morsian seurakunta, johon myös me

kuulumme.

”Tämä oli Jeesuksen tunnusteoista ensimmäinen, ja hän teki sen Galilean Kaanassa. Hän ilmaisi sillä kirkkautensa, ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen.” Kun Kristuksen kirkkaus on nyt entistä kirkkaammin ilmaistu meille, niin siksi nousemme sydämessämme uskoen suullamme tunnustamaan yhteisen kristillisen uskomme.